

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لغتنامه قران کریم

«انتشارات زيتون»

« بسم الله الرحمن الرحيم »

أَبِي: سرياززد
 أَتَّبِعُكَ: پیروی میکنم تو را (فعل مضارع أَتَّبِعُ + كَ)
 أَنِّي: آمد (فعل ماضی)
 إِثْم: گناه
 أَجَلَ: سرآمد
 أَحْزَاب: حزیها، گروهها (اشاره به ایران، سوره ۳۳ قران)
 أَحْقَاف: ریگزار، شنزار (سوره ۴۶ قران)
 أَجَلًا: حلال شد
 أَحْلَام: فهمها
 أَخَافُ: میترسم (فعل مضارع از خ و ف)
 أُخْت: خواهر
 أُخْتَيْنِ: دو خواهر
 أُخِذَ: گرفته شد (فعل مجهول)
 أَخَذْنُم: گرفتید (فعل ماضی از ا خ ذ)
 أَخَذْنَاهُم: گرفتیم آنها را (أَخَذْنَا + هُم)
 أُخْرَى: دیگر، دیگری
 إِخْلَاص: خالص سازی (سوره ۱۱۲ قران)
 إِخْوَةَ: برادران (جمع أَخ)
 أَدْبَار: گذشته‌ها، پشت سرها (جمع دُبُر)
 إِذَا: هنگامیکه، وقتی که
 أَدْقَان: چانه‌ها
 أَدَّكْرُوا: یاد کنید (فعل امر از ذ ک ر)
 أَرَّيْتُمْ: آیا دیدید؟
 أَرَادَ: اراده کرد

« الف »

ءَابَاء: پدران (جمع أَب)
 ءَابَاءَنَا: پدرانمان
 ءَابَاؤُكُمْ: پدرانتان
 ءَابَاؤُهُمْ: پدرانشان
 ءَاتُوا: بدهید (فعل امر)
 ءَاتَيْنَاهُمْ: دادیم به آنها
 ءَاذَانِهِمْ: گوشه‌هایشان
 ءَالِ عِمْرَانَ: خاندان عمران (پدر مریم، سوره ۳ قران با رمز الم)
 ءَالِهَةً: معبودان، برگزیدگان (جمع إله)
 ءَامِرُونَ: امرکنندگان (أ م ر بر وزن فاعل)
 ءَامَنَ: ایمان آورد (فعل ماضی از أ م ن در باب إفعال)
 ءَامَنَّا: ایمان آوردیم
 ءَامَنُوا: ایمان آوردند (أ م ن در باب إفعال)
 ءَامِنُوا: ایمان بیاورید (فعل امر)
 ءَانَاء: لحظات (جمع آن)
 ءَأَنْذَرْتَهُمْ: آیا هشدار دهی آنها را؟ (أ + أَنْذَرْتُ + هُم)
 ءَايَات: آیات، نشانه‌ها (جمع آية)
 إِبْتَعُوا: بجوئید (فعل امر از ب غ ی در باب إفعال)
 أَبْصَارُكُمْ: دیدگانتان (ب ص ر)
 أَبْنَاءَهُمْ: پسرانشان
 أَبْنَاؤُكُمْ: پسرانتان
 أَبْوَاب: درها (جمع باب)
 أَبْوَاهُ: پدر و مادرش

أَضَاءٌ : روشن کرد (ض و أ در باب إفعال)	أَرْجِهَ : امیدوار کن او را (فعل امر از ر ج و در باب إفعال)
أَضَاءَت : روشن کرد (مؤنث)	أَرْسَلْنَا : فرستادیم (فعل ماضی از ر س ل در باب إفعال)
أَضْغَاثٌ : تکه‌ها (جمع ضِغْث)	أَرْضٌ : زمین، سرزمین
أَطَعْنَا : اطاعت کردیم (ط و ع در باب إفعال)	أَرْضَعِيهِ : شیرش بده (فعل امر از ر ض ع)
أَظْلَمَ : ستمکارتر	أَرِنَا : نشان بده بما
أُعِدَّتْ : آماده شد (ع د د)	أَرِنِي : نشانم بده (فعل امر از ر أ ی)
إِعْرَاضُهُمْ : رویگردانی آنها (ع ر ض در باب إفعال)	أَرُونِي : نشان بدهید مرا
أَعْرَافٌ : شناختن‌ها، شناسایی‌ها (سوره ۷ قران با رمز المص)	أَزَلَّهُمَا : لغزش داد آن دورا
أَعْلَى : برتر، والاتر (از اسماء الهی، سوره ۸۷ قران)	أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ : أسطوره‌های اولیه (منظور قدیمی)
أَعْمَى : کور، نابینا	إِسْتَجَابُوا : در پی جواب دادن بودند (ج و ب در باب إستفعال)
أَعُوذُ : پناه میبرم (فعل مضارع از ع و ذ)	إِسْتَكْبَرُ : در پی بزرگی بود
أَفَأَنْتَ : آیا پس تو؟ (أ + ف + أَنْتَ)	إِسْتَمْتَعَ : در پی برخورداری بود (م ت ع در باب إستفعال)
أَفَبِعَذَابِنَا : آیا پس به عذاب ما؟ (أ + ف + ب + عَذَاب + نا)	إِسْتَوْقَدَ : در پی برافروختن بود (و ق د در باب إستفعال)
إِفْتَرَى : افترا زد، خالی بندی کرد (ف ر ی در باب إفتعال)	أَسْجُدُوا : سجده کنید (فعل امر از س ج د)
أَفَلَّ : أفل کرد	أَسْفَا : متأسفانه
أَفَلَا تَعْقِلُونَ : آیا پس تعقل نمی‌کنید؟	أَسْوَدَ : سیاه (س و د)
إِقْتَرَبَ : نزدیک شد (فعل ماضی از ق ر ب در باب إفتعال)	إِشْتَرَوْا : خریدند (فعل ماضی از ش ر ی در باب إفتعال)
أَفْتَلْتِ : آیا گشتی؟ (أ + قَتَلْتِ)	إِشْتَمَلَتْ : شامل شد (ش م ل در باب إفتعال)
أَقْتُلُوا : بکشید (فعل امر)	أَشْرَكُوا : شرک ورزیدند، شریک ساختند (برای خدا)
إِقْدِفِيهِ : بیانداز او را (فعل امر به مؤنث)	أَشَقُّ : جدا است (ش ق ق)
إِقْرَأُ : بخوان (فعل امر)	أَشْهَدُ : گواهی میدهم (فعل مضارع از ش ه د)
أَقْرَبَ : نزدیکتر	أَصَابِعُهُمْ : انگشتان‌شان
أَقْرَبِينَ : نزدیکان	أَصْبَحَ : شد (ص ب ح در باب إفعال)
أَقْسَمُوا : قسم خوردند، سوگند خوردند	أَصْلَحَ : اصلاح کرد، آشتی کرد
أَكْبَرُ : بزرگتر	أَصْنَامٌ : بتها

أَلَمْ يَأْنِ : آیا آن لحظه نشده است؟	إِلَّا : بجز، مگر
أَلَمْ يَجِدْكَ : آیا نیافته است تو را؟	أَلَا : همانا
أَلَمْ يَرَوْا : آیا ندیده‌اند؟	أَلَذَى : کسی که، آنچه که
أَلَمْ يَعِدْكُمْ : آیا وعده نداده است شما را؟	أَلَذِينَ : کسانی که
أَلَمْ يَعْلَمُوا : آیا ندانسته‌اند؟	أَلْف : هزار
أَلَمْ يَكُ : آیا نبوده است؟	أَلْفَيْنِ : دو هزار
أَلَمْ يُؤْخَذْ : آیا گرفته نشده است؟	أَلْقُوا : بیا فکنید (فعل امر از ل ق ی)
أَلْوَانُهُ : رنگهایش	أَلْقُوا : افکندند (فعل ماضی)
إِلَه : معبود، برگزیده (کسی که گوش به فرمان اوئیم)	أَلْقُوا : افکنده شدند (فعل مجهول)
أَلْهَائِكُمْ : سرگرم کرد شما را (ل ه و در باب إفعال)	أَلَمْ أَعْهَدَ : آیا عهد نبسته‌ام؟
إِلَى : بسوی	أَلَمْ أَقُلْ : آیا نگفتم؟
إِلَى : بسوی من (إلى + ی)	أَلَمْ أَنْهَكُمَا : آیا نهی نکرده‌ام شما دوتا را؟
أَلَيْسَ : آیا نیست؟ (أ + لیس)	أَلَمْ تَرَ : آیا ندیده‌ای؟
إِلَيْكَ : بسوی تو (إلى + ک)	أَلَمْ تَرَوْا : آیا ندیده‌اید؟
أَلِيم : دردناک (أ ل م بر وزن فعیل)	أَلَمْ تَعْلَمَ : آیا ندانسته‌ای؟
أَلْيَوْم : امروز	أَلَمْ تَعْلَمُوا : آیا ندانسته‌اید؟
إِلَيْهِ : بسوی او	أَلَمْ تَكُنْ : آیا نبوده است؟
إِمْرَأَةٌ : زن (زنی که با شوهرش جفت نباشد)	أَلَمْ نَجْعَلْ : آیا قرار نداده‌ایم؟
إِمْرَأَتُهُ : زنش، زن او	أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ : آیا نیافریده‌ایم شما را؟
أَمْرٌ : امر شدم	أَلَمْ نُزَيِّبْكُمْ : آیا پرورش نداده‌ایم تو را؟
أَمْس : دیروز	أَلَمْ نَشْرَحْ : آیا گشاده نکرده‌ایم؟
إِمَشُوا : راه بروید (فعل امر از م ش ی)	أَلَمْ نَكُنْ : آیا نبوده‌ایم؟
أَمْضَى : بگذرانم، پشت سر بگذارم (م ض ی)	أَلَمْ نُهْلِكْ : آیا هلاک نکرده‌ایم؟
أَمَل : آرزو	أَلَمْ يَأْتِكُمْ : آیا نیامده است شما را؟
إِمْلَاقٌ : خوراک دادن (م ل ق در باب إفعال)	أَلَمْ يَأْتِيَهُمْ : آیا نیامده است آنها را؟

أَنْفَالٌ : منابع طبیعی (سوره ۸ قران)	أُمَّمٌ : امتهَا (جمع أُمَّة)
أَنْفُسُهُمْ : خودشان	أَمْوَاتٌ : مردگان
إِنَّكَ : که تو (إِنَّ + كَ)	أَمْوَالُهُمْ : اموالشان، دارایی آنها
أَنْلِزِمُكُمْوهَا : آیا ملزم کنیم شما را به آن (ل ز م)	أُمَّةٌ : اُمت (مردمی که از یک ریشه و یک مادرند)
أَنْتُمْنٌ : آیا ایمان آوریم؟ (أَ + نُمْنٌ)	أُمَّهَاتٌ : مادران (جمع أُمٌّ)
إِنَّهُ : که او، که آن (إِنَّ + هُ)	أَنَّ : که
إِنَّهَا : که آن (مؤنث)	إِنْ : اگر
أَنْهَارٌ : رودها (جمع نَهْر)	إِنَّ : که
إِنَّهُمْ : که آنها (إِنَّ + هُمْ)	إِنَّا : که ما (إِنَّ + نَا)
إِنِّي : که من (إِنَّ + ي)	أَنْبِئُونِي : خبر دهید مرا
أَوْ : یا	أَنْبِیَاءٌ : پیامبران (سوره ۲۱ قران)
أَوْحَى : وحی شد به من	أَنْتَ : تو (مذکر)
أُذُوا : اذیت شدند (أ ذ ی)	أَنْتُمْ : شما (مذکر)
أُوزَارٌ : بارها (جمع وِزْر)	أَنْتُمَا : شما دو نفر
أُوزَارُهُمْ : بارهایشان (و ز ر، أوزار + هُمْ)	أَنْدَادٌ : همتایان
أَوْفُوا : وفا کنید (و ف ی)	أَنْذِرٌ : هشدار بده، بیم بده
أُولَئِكَ : آنان	أَنْزِلَ : نازل شد، فرود آمد
إِهْدِنَا : هدایت کن ما را	أَنْشَأَ : بوجود آورد (ن ش أ در باب إفعال)
أَهْلَكْنَا : هلاک کردیم (ه ل ک در باب إفعال)	أَنْشَأْنَا : بوجود آوردیم (ن ش أ)
أَهْلُهُ : خانوادهاش	إِنْشِقَاقٌ : دو نیم شدن، شقه شدن (سوره ۸۴ قران)
أَهْلٌ يَثْرِبٌ : اهالی غیر بومی	إِنْشَقَّتْ : جدا شد، دو نیم شد (ش ق ق در باب إنفعال)
أَيٌّ : کدام، کدامین، هر کدام	أَنْظُرُ : بنگر (فعل امر از ن ظ ر)
أَيُّكُمْ : کدامینتان، کدامیک از شما	أَنْظُرُوا : بنگرید (فعل امر از ن ظ ر)
أَيْنَ : کجا؟	أَنْعَامٌ : چهارپایان (نعمتها، سوره ۶ قران)
أَيْنَمَا : هر کجا	أَنْعَمْتُ : نعمت دادی (ن ع م در باب إفعال)

أَيُّهُمْ : کدامین شان

بَعَثَ : برانگیخته شدن

« باء »

بِئْر : چاه آب

بَعَثَ : برانگیخت (فعل ماضی)

بَأْسٌ : سختی

بَعَثْنَاكُمْ : برانگیختیم شما را

بِئْسَ : سخت، ناگوار

بُعُولَتُهُنَّ : شوهران شان (جمع بعل)

بِئْسَمَا : سخت است آنچه، چه ناگوار است (بئس + ما)

بَعِيدٌ : دور (ب ع د بر وزن فعیل)

بِأَيْدِيهِمْ : با دستان شان (بِ + ایدی + هم)

بَغْتَةً : ناگهانی

بَغِيٌّ : چشم داشتن و تجاوز به زندگی دیگران

بَاءٌ : برگزید (ب و ا)

بَقْرَةٌ : گاو (سوره ۲ قران با رمز الم)

بَاءُوا : برگزیدند، انتخاب کردند (ب و ا)

بِكَرٍ : دست نخورده

بِاسِطٍ : دراز کننده

بُكَرَةٌ : دست نخورده (زمان پیش از دست بکار شدن در روز)

بَثٌّ : پراکند

بُكْمٌ : لال شده

بَحْرٌ : دریا

بَلٌ : بلکه

بَحْرَيْنِ : دو دریا

بَلَاغٌ : رساندن، تبلیغ کردن

بُخْلِ : خسیسی

بَلَدٌ : سرزمین (سوره ۹۰ قران)

بَدَأَ : آغاز کرد (ب د ا)

بَلَغَ : رسید (فعل ماضی)

بَدَا : آشکار شد (ب د و)

بَنَاتٌ : دختران (جمع ابنت)

بَدِيعٌ : نوآورنده (از اسماء الهی)

بَنِيْنٌ : پسران (جمع ابن)

بَرٌّ : خشکی

بَرَّأْتُكُمْ : برگزید شما را (ب و ا در باب تفعیل)

بُرُوجٌ : برجها (آنچه که از دور نمایان باشد)

بَيِّنَةٌ : روشنگری (سوره ۹۸ قران)

بَرِيءٌ : پاک (دست نداشتن در کاری)

بُيُوتٌ : خانهها (جمع بیت)

بَشِيرٌ : بشارت ده، مژده دهنده (فعل امر)

« تاء »

تَابَ : توبه کرد

بَشِيرٌ : بشارت دهنده، مژده دهنده (ب ش ر بر وزن فعیل)

تَأْكُلُونَ : میخورید (فعل مضارع از ا ک ل)

بَصِيرٌ : بینا (از اسماء الهی)

تُبَدُونَ : آشکار میکنید (ب د و)

بَطِشٌ : دست یازی

تَبْرُجٌ : خودنمایی کردن (مانند برج از دور نمایان بودن)

بُطُونٌ : شکمها (جمع بطن)

تَمَرُونَ : شک میکنید (م ر ی)	تَبَوًّا : برمیزگیزی (ب و ا)
تَمَشُونَ : راه میروید (م ش ی)	تَجْرِي : جاری است
تَنَسُونَ : فراموش میکنید (ن س ی)	تَجْعَلُ : قرار میدهی
تَوَاب : روکننده (بسوی بندگان، از اسماء الهی)	تَحْت : زیر
تَوْبَةَ : رو کردن (بسوی خدا، سوره ۹ قران)	تَحْرِيم : حرام کردن (ح ر م در باب تفعیل، سوره ۶۶ قران)
تَهْتَرُ : میجنبد (فعل مضارع از ه ز ز)	تَحِيَّت : زنده باش گفتن
تَيْن : انجیر (سوره ۹۵ قران)	تَدْعُونَ : دعوت میکنید، میخوانید (د ع و)
« ثاء »	تُرَاب : خاک
ثَالِث : سوم	تُرْجَعُونَ : بازگردانده میشوید (فعل مجهول از ر ج ع)
ثَامِنُهُم : هشتمین شان (ثامین + هم)	تُرْجُونَ : امید دارید (ر ج و)
ثَلَاثَةٌ : سه	تُرِيدُونَ : اراده میکنید
ثَلَاث : سه تا	تُرْهَقُ : به در میشود
ثُلُث : یک سوم	تُسْتَعَجِلُونَ : در پی عجله اید (ع ج ل در باب إستفعال)
ثُلُثَان : دو سوم (علامت تثنیه دارد یعنی دو تا یک سوم)	تُسَوِّدُ : سیاه میشود
ثُمَّ : سپس	تَصَدَّى : پذیرایی میکنی (ص د ی)
ثَمَانِيَّة : هشت	تَصَدِيَّة : پذیرایی (ص د ی)
ثَمَانِيْنَ : هشتاد	تَغْشَى : میپوشاند (فعل مضارع از غ ش ی)
ثَمَرَات : میوهها	تَقْدِير : اندازه گیری (ق د ر در باب تفعیل)
ثَمَن : بها، ارزش	تَقَلَّب : تغییر وضعیت (ق ل ب در باب تفعُل)
ثُمَّن : یک هشتم	تَقْوَى : پرهیزکاری (بازداشتن نفس از عقوبت و غضب الهی)
ثِيَاب : لباس	تَكَاتُر : کثرت گرایی، زیاده خواهی (سوره ۱۰۲ قران)
« جيم »	تَكْتُمُونَ : کتمان میکنید، پنهان میکنید (ک ت م)
جَاءَ : آمد (ج ی ا)	تَكْسِبُونَ : بدست میاورید، کسب میکنید
جَاءَتْ : آمد (مؤنث)	تَكْفُرُونَ : کفر میورزید (فعل مضارع از ک ف ر)
جَاءَتْهُمْ : آمد آنها را	تَلْكَ : آن (اشاره به مؤنث)

حُجرات : اتاق‌های سنگی (جمع حُجره، سوره ۴۹ قران)
 حَدِيث : سخن
 حَدِيد : آهن (ح د د بر وزن فعیل)
 حَرَام : آنچه که باید از آن فاصله گرفت و حریم دارد
 حَرَب : جنگ
 حَرث : کشتزار
 حَسِيب : حسابگر (از اسماء الهی)
 حَشْر : گردآوری، جمع آوری (سوره ۵۹ قران)
 حَصِيد : درویده
 حَظ : بهره
 حَفْدَة : نوادگان
 حَفِيز : نگهدارنده (از اسماء الهی)
 حَق : حق، درست
 حُقْباً : مدت زمانی
 حَكِيم : حکم دهنده (از اسماء الهی)
 حَلال : چیزی که در ما حل میشود و مشکلی ایجاد نمی‌کند
 حَلِيم : فهمیده (از اسماء الهی)
 حِمَار : خر
 حَمْد : ستایش
 حَمِيد : ستایشگر (از اسماء الهی)
 حَمِير : خران، خرها (جمع حِمَار)
 حَنِيف : پاک
 حَوْت : ماهی
 حَوْتَهُمَا : ماهی آن دو نفر (حوت + هُما)
 حَيّ : زنده (از اسماء الهی)

جَاعِل : قرار دهنده (از اسماء الهی)
 جَامِع : جمع کننده (از اسماء الهی)
 جَاهِد : جهاد کرد، تلاش کرد (باب مفاعله)
 جَاهِلِيْن : نادانان (ج ه ل)
 جَبَّار : اجبار کننده (از اسماء الهی)
 جَبَل : کوه
 جُرْف : رانش‌ها
 جَعَلَ : قرار داد
 جَعَلْنَا : قرار دادیم (فعل ماضی از ج ع ل)
 جَلْدَة : شلاق
 جُلود : پوست‌ها
 جُلُوْدُهُمْ : پوست‌های آنها، پوست‌هایشان
 جَمَل : شتر
 جَمِيل : جَمَلِی (ج م ل بر وزن فعیل)
 جَنَّة : باغ (ج ن ن)
 جَنّ : جن (موجودی که از چشم ما پنهان است)
 جُنود : لشکریان (جمع جُنْد)
 جوع : گرسنگی
 جَهْر : صدای بلند
 جَبِيك : گریبان
 جَبِيهِنّ : گریبانهایشان (مؤنث)
 « حاء »
 حاق : گریبانگیر شد
 حَبَّة : دانه
 حَجَر : سنگ

حیتانُهم : ماهی هایشان

« خاء »

خاسیرون : زیان کنندگان (خ س ر)

خاشعین : خاکساران، فروتنان (خ ش ع)

خافوا : ترسیدند (خ و ف)

خالدون : جاودانها (منظور تا آخر عمر است)

خالق : آفریدگار، سازنده (از اسماء الهی)

خبیر : باخبر، آگاه (از اسماء الهی)

ختم : مهر زد، بست

خذ : بگیر (فعل امر از آخ ذ)

خزائن : منابع

خزی : رسوایی

خشوع : خاکساری، فروتنی

خشیتة : نگرانی

خطف : ربود (فعل ماضی)

خفتم : ترسیدید (فعل ماضی از خ و ف)

خلا : خلوت کرد (خ ل و)

خلقکم : آفرید شما را (خلق + کم)

خلوا : خلوت کردند

خلیفة : جانشین (خ ل ف)

خوان : خیانتکار (خ و ن بر وزن فعال)

خوف : ترس

« دال »

دأب : سلسله

دائیین : پشت سر هم، سلسله وار

دابة : جنبنده (د ب ب)

دبر : پشت

دخان : دود (سوره ۴۴ قران با رمز حم)

دعوا : دعوت شدند، خوانده شدند

دم : خون

دمر : زیر و رو کرد (دم ر در باب تفعیل)

دین : بدهی

« ذال »

ذئب : گرگ

ذال النون : دارای نون (اشاره به یونس که حرف ن دارد)

ذاقا : چشیدند آن دو (ذ و ق)

ذاقوا : چشیدند (ذ و ق)

ذالک : آن (اشاره به مذکر)

ذباب : پشه

ذروا : واگذارید، رها کنید (فعل امر از و ذ ر)

ذرههم : واگذار آنها را (و ذ ر)

ذریة : فرزندان و نوادگان (ذ ر ر)

ذکر : یادآوری

ذکر الله : یاد خدا، یادآوری خدا

ذکر : پسر، مذکر

ذگروا : یاد کردند

ذنب : گناه

ذنوب : گناهان (جمع ذنب)

ذهب : طلا

ذهب : رفت

روم : اشاره به آمریکا و متحدانش (سوره ۳۰ قران با رمز الم)	ذوقوا : بجشید (فعل امر از ذ و ق)
رَهط : سازمان، ارگان	« راء »
رَیب : شک	رَءَا : دید
« زاء »	رَأَس : سر
زَادُكُم : زیاد کرد برایتان	رَأَيْتَ : دیدی (فعل ماضی)
زَاهِدین : آدمهای قانع و درویش مسلک	رَبَّ : پروردگار
زَاهِق : به در شونده	رُبَاع : چهارتا
زَبُور : سروده‌های داود، کتاب مزامیر داود	رَبَّیْهِم : پروردگارشان
زُخْرُف : آراسته (سوره ۴۳ قران با رمز حم)	رِبَاط : مرتبط، در رابطه
زِدْنی : زیاد کن برایم	رِجَال : مردان (جمع رَجُل)
رَعْمَتُم : پنداشتید (ز ع م)	رِجَالًا : مردانی
رَفِیر : کثافت	رِجَز : چرک، کثافت
رَلَزَلَة : زمین لرزه (سوره ۹۹ قران)	رِجْس : پلیدی
رَلَلْتُم : لغزیدید (فعل ماضی از ز ل ل)	رَحْمَان : مهربان (مخصوص مؤمنان)
رُؤْمَر : گروهی (سوره ۳۹ قران)	رَحِیم : مهربان (برای همه مخلوقات)
رُوج : جفت (دوتا که به کار هم بیایند و مکمل همدیگر باشند)	رَزَّاق : روزی دهنده (از اسماء الهی بر وزن فَعَال)
رَهَق : به در شد	رِزْقُ کَرِیم : روزی سودبخش
رَهَوْقَا : به در شونده (زه ق بر وزن فعول)	رَزَقْنَاکُمْ : روزی دادیم شما را (رَزَقْنَا + کُمْ)
رَیِّن : زینت داده شد، زیبا شد (باب تفعیل)	رَزَقْنَاهُمْ : روزی دادیم آنها را
« سین »	رَشِید : رشد کرده
سَابِق : پیشرو	رَطَب : مرطوب، تر
سَاحِر : جادوگر (س ح ر بر وزن فاعل)	رُعَب : هراس
سَادَاتِنَا : سادات مان (س و د)	رَفَث : همخوابگی
سَارِعُوا : بشتابید (فعل امر از س ر ع)	رَقِیب : مراقب (از اسماء الهی بر وزن فعیل)
سَأْنَزِلُ : نازل خواهم کرد (فعل آینده، سَ + أَنْزِلُ)	رُفَّان : انار

سَوَفَ يَعْلَمُونَ : خواهند دانست	سَاهُونَ : ناهشیاران (س ه و)
سَوَفَ يُنَبِّئُهُمْ : خبر خواهد داد آنها را	سَبْتٌ : شنبه (روز آرامش)
سَوَفَ يُؤْتِ : خواهد آورد	سَجْدَةٌ : سر بر خاک گذاشتن (سوره ۳۲ قران با رمز الم)
سَيُجْزَوْنَ : جزا خواهند شد	سِجْنٌ : زندان
سَيَجْزِي : پاداش خواهد داد، جزا خواهد داد (سَنَ + يَجْزِي)	سَحَابٌ : ابر
سَيِّدٌ : سید (س و د بر وزن فعیل)	سَحْرَةٌ : جادوگران (جمع ساجِر)
سَيُرَوُا : گردش کنید، سیر کنید (فعل امر)	سَخَّرَ : تسخیر کرد، کنترل کرد
سَيَقُولُ : خواهد گفت (فعل آینده، سَنَ + يَقُولُ)	سُدُسٌ : یک ششم
« شَيْنٌ »	سُفَهَاءٌ : کم خردان (جمع سَفِيه)
شَاءٌ : خواست (ش ی ا)	سُكَّارِيٌّ : مست
شَاقُّوا : جدا شدند (ش ق ق)	سَمَاءٌ : آسمان
شَاكِلَتِهِ : شکل خودش	سَمَاوَاتٌ : آسمانها (جمع سَمَاء)
شَاهِدٌ : گواه (ش ه د بر وزن فاعل)	سَمْعَكُمْ : شنوایی تان
شَاهِدِينَ : گواهان	سَمِعْنَا : شنیدیم (فعل ماضی)
شِتَاءٌ : زمستان	سَمِيعٌ : شنوا (از اسماء الهی بر وزن فعیل)
شَجَرٌ : درخت	سَمِينٌ : چاق، فربه
شَرَابٌ : نوشیدنی	سُنْبُلَةٌ : خوشه گندم
شَرِبَ : نوشید	سِنِينَ : سالها
شَرَحٌ : گشاده کردن (سوره ۹۴ قران)	سَوْءٌ : بدی (س و ا)
شَطَطًا : پرت و پلا، یاوه	سَوَاءٌ : یکسان است (س و ی)
شُعْرَاءٌ : شاعران (سوره ۲۶ قران با رمز طسم)	سُودٌ : سیاه
شَفَا : لبه (ش ف و)	سَوَفَ أَسْتَغْفِرُ : در پی آمرزش خواهم بود (فعل آینده)
شِفَاءٌ : درمان، شفا (ش ف ی)	سَوَفَ تُسْأَلُونَ : سؤال خواهید شد
شَفَّتَيْنِ : دو لب	سَوَفَ تَعْلَمُونَ : خواهید دانست
شَفِيعٌ : پشتیبان (از اسماء الهی)	سَوَفَ يُرَى : دیده خواهد شد

شِقَاق : جدایی

صَمَّ : کر شده

شِقَاقِي : جدایی‌ام

صَوَاعِقُ : صاعقه‌ها

شَكُور : شکرگزار، سپاسگزار (از اسماء الهی بر وزن فعول)

صَوْم : روزه، روزه سکوت

شَمْس : خورشید (سوره ۹۱ قرآن)

صَيْف : تابستان

شُورَى : مشورت، رایزنی (سوره ۴۲ قرآن با رمز حم عسق)

« ضاد »

شَهَادَة : گواهی

ضَارِيْنَ : زیان رسان‌ها (ض ر ر بر وزن فاعل)

شَهِدَ : گواهی داد (فعل ماضی)

ضَالِيْنَ : گمراهان (ض ل ل بر وزن فاعل)

شَهْر : ماه

ضَحِيْ : روشنایی (سوره ۹۳ قرآن)

شَهْرِيْنَ : دو ماه

ضَرَاء : زیان دیدگی

شَهْرُ رَمَضَانَ : ماه رمضان

ضِعْتًا : تکه‌ای

شَهِيد : گواه (از اسماء الهی)

ضَلَّ : گم شد، گمراه شد (ض ل ل)

شَيْب : پیر

ضَلال : گمراهی

ضَلالَة : گمراهی

« صاد »

صَادِقِيْنَ : راستگویان

« طاء »

صَافَات : صف کشیدگان (سوره ۳۷ قرآن)

طَائِر : پرنده (ط ی ر)

صَدَف : در صدف شد (چشم و گوش خود را بر آیات بست)

طَائِفَة : طایفه (گروهی که دور هم زندگی میکنند)

صِدْق : راستی

طَائِفَاتِن : دو طایفه (ط و ف)

صَدَّق : راست گفت (فعل ماضی)

طَاب : پاک بود (ط ی ب)

صَدَّقَ : تصدیق کرد، راست خواند (باب تفعیل)

طَارِق : رهگذر

صُدُور : سینه‌ها (جمع صدر)

طَغِيَان : از حد گذشتن

صِرَاط : راه

طَيِّب : پاک

صَلَاتِهِمْ : نمازشان

طِين : گل

« ظاء »

صَلَاتِي : نمازم

ظَالِمِيْنَ : ستمگران

صَلَوَات : نمازها (جمع صَلوَة)

ظَاهِر : ظاهر، نمایان (از اسماء الهی)

صَلوَة : نماز (ص ل و)

عَسَى : چه بسا	ظلال : سایه
عِشَار : دسته‌ها (ع ش ر)	ظَلَمَ : ستم کرد (فعل ماضی)
عَشِيَا : ابتدای شب	ظَلِمَ : ستم دید (فعل مجهول)
عُصْبَة : عصبی، خشمگین	ظُلُمَات : تاریکی‌ها
عَصْر : زمانه (سوره ۱۰۳ قران)	ظَلَمُوا : ستم کردند
عَصِيب : خشمگین (ع ص ب بر وزن فعیل)	ظَنَّ : گمان
عُظِّلَتْ : تعطیل شد (ع ط ل در باب تفعیل)	ظَنُّوا : گمان بردند
عِظَام : استخوان‌ها (جمع عَظْم)	ظَهَرَ : نمایان شد
عَظْم : استخوان	ظَهْرَهَا : پشتش
عَظِيم : بزرگ، سترگ (از اسماء الهی)	ظُهُورُهُمْ : پشت‌های‌شان (جمع ظَهْر)
عَفْوٌ : چشم پوش (از اسماء الهی بر وزن فعول)	« عین »
عَفَوْنَا : عفو کردیم، چشم پوشی کردیم	عَاتِيَةٌ : ناتوان کننده (ع ت و)
عَقِيم : نازا	عَافِيْنَ : چشم پوشندگان
عَلَقٌ : آویخته، آویزان (سوره ۹۶ قران)	عَاقِرٌ : ناکار
عَلِمَ : دانست (فعل ماضی)	عَالَمِيْنَ : جهانیان
عَلَّمَ : یاد داد، آموزش داد (ع ل م در باب تفعیل)	عَبْدِنَا : بنده ما
عَلَّمْتَنَا : یاد دادی ما را	عَبَسَ : اخم کرد (سوره ۸۰ قران)
عَلَى : بر	عَتَوْا : ناتوان شدند (ع ت و)
عَلِيم : دانا (از اسماء الهی)	عِتِيَا : ناتوانی (ع ت و)
عَلَيْهِمْ : بر آنها (علی + هم)	عَتِيد : آماده (ع ت د بر وزن فعیل)
عَمَّا : از آنچه (ع ن + ما)	عَجَل : گوساله
عَمَد : ستون، عمود	عَجِلْتُ : عجله کردم
عَن : از	عَدُوٌّ : دشمن
عِنْد : نزد	عَدُوْكُمْ : دشمن‌تان
عِنْدَهُ : نزد او	عَرَش : تخت پادشاهی

« غین »

غَدَاً : فردا

غُرَابٌ : کلاغ

غَرَّتْهُمْ : مغرور کرد آنها را

غِشَاوَةٌ : پرده

قَصَى : داوری کرد، قضاوت کرد

غَفُورٌ : آمرزنده (از اسماء الهی بر وزن فعول)

غُلَامٌ : پسر بچه

غَنِمْتُمْ : غنیمت بردید

غَنَى : بی نیاز (از اسماء الهی)

« فاء »

فَاتِحَةٌ : گشاینده، بازکننده (سوره ۱ قران)

فَأَحْيَاكُمْ : پس زنده کرد شما را (ح ی ی)

فَأَخَذَهُمْ : پس گرفت آنها را (ف + أَخَذَ + هُمْ)

فَأَزَلَّهُمَا : پس لغزانید آن دو را (ف + أَزَلَّ + هُما)

فَارْتَدَّا : پس بازگشتند آن دو (ف + اِرتَدَّا، ر د د در باب إفتعال)

فَارِغٌ : خالی، تهی

فَاسِقِينَ : ضایع کنندگان حق

فَاطِرٌ : پدید آورنده (از اسماء الهی)

فَالْتَقَمَهُ : پس لقمه کرد او را (ل ق م در باب إفتعال)

فَالِقٌ : شکافنده (از اسماء الهی)

فَإِنْ : پس اگر (ف + اِنْ)

فَأَهْلَكْنَاهُمْ : پس هلاک کردیم آنها را (ف + أَهْلَكْنَا + هُمْ)

فَتَّاحٌ : گشاینده (از اسماء الهی)

فَتَحٌ : گشایش (سوره ۴۸ قران)

فَتَحْنَا : گشودیم

فَتْرَةٌ : وقفه، گسست

فَتَنَّا قَلْبُوهَا : پس تغییر میکنید، پس میشوید (باب إنفعال)

فَتُكْوَى : پس داغ شوند

فَتَيَاتِكُمْ : دختران جوانتان، دوشیزگان شما

فَتْيَانٌ : دو جوان

فَحَاقٌ : پس گریبانگیر شد (ف + حَاق)

فَذُوقُوا : پس بچشید

فَرَجَعْنَاكَ : پس بازگردانندیم تو را (ف + رَجَعْنَا + كَ)

فُرْقَانٌ : جدا کننده (بین حق و باطل، سوره ۲۵ قران)

فَرِيضَةٌ : فرض شده، در نظر گرفته شده

فَزِعٌ : برآشت

فِسْقٌ : ناحق کردن، ضایع کردن حق

فَسَوْفَ تَرَانِي : پس خواهی دید مرا

فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ : پس عذاب خواهیم کرد او را

فَسَوْفَ يَأْتِي : پس خواهد آمد

فَسَوْفَ يُغْنِيكُمْ : پس بی نیاز خواهد کرد شما را

فَسَيَدْخُلُهُمْ : پس داخل خواهد کرد آنها را

فَصَبَرُوا : پس صبر کردند

فَصَلٌ : جدایی

فَصَلٌّ : پس نماز بگزار (ف + صَلَّ)

فُصِّلَتْ : جدا شده، فصل بندی شده (سوره ۴۱ قران)

فَصَلَّى : پس نماز گزارد (ف + صَلَّى)

فَضَّلْنَا : برتری دادیم (ف ض ل در باب تفعیل)

فَعَلُوا : انجام دادند

فِيكُمْ : در شما (فی + کم)

فِيما : در آنچه (فی + ما)

فِيها : در آن (فی + ها)

« قاف »

قَاتِلُوا : بستیزید (فعل امر از ق ت ل در باب مفاعله)

قَادِر : اندازه گیر، سنجش گر (از اسماء الهی)

قَاسِطُونَ : میانه روها (ق س ط)

قَاعِدُونَ : نشستگان (ق ع د)

قَالُوا : گفتند (فعل ماضی از ق و ل)

قَانِت : فرمانبردار

قَبِيك : قبل از تو (قَبِل + ك)

قَدْ أُخْرِجْنَا : اخراج شده ایم، بیرون شده ایم

قَدْ بَدَت : آشکار شده است (ب د و)

قَدْ بَلَغَنِي : رسیده است مرا

قَدْ بَيَّنَّا : روشن کرده ایم، بیان کرده ایم

قَدْ جَاءَكُمْ : آمده است شما را

قَدْ خَسِرَ : زیان کرده است

قَدْ خَلَّت : خلوت کرده است، درگذشته است

قَدْ فَرَضْتُمْ : فرض کرده اید، در نظر گرفته اید

قَدْ فَصَّلْنَا : جدا کرده ایم، فصل بندی کرده ایم

قَدْ كَانَ : بوده است

قَدْ نَرَى : دیده ایم (ماضی نقلی از ر أ ی)

قَدْ نَزَّلَ : نازل کرده است

قَدْ نَعْلَمُ : دانسته ایم

قَدْر : اندازه، مقدار (سوره ۹۷ قران)

فَقَدْ أُوتِيَ : پس داده شده است

فَقَدْ اِهْتَدُوا : پس هدایت شده اند

فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ : پس دیده اید آن را

فَقَدْ ضَلَّ : پس گمراه شده است

فَقَدْ ظَلَمَ : پس ستم کرده است

فَقَدْ مَسَّ : پس دررسیده است

فَقَدْ فَنَّاها : پس انداختیم آن را (فَ + قَدْ فَنَّا + ها)

فَلَا تَجْعَلُوا : پس قرار ندهید

فَلَا تَقْعُد : پس ننشین

فَلِأُمَّه : پس برای مادرش (فَ + لِ + أُمَّ + ه)

فَلَقَ : سپیده دم (زمانی که نور، تاریکی را میشکافد)

فُلْک : کشتی

فَلَنْ أَكُونَ : پس نخواهم بود

فَلَنْ تَجِدَ : پس نخواهی یافت

فَلَنْ نَزِيدَكُمْ : پس زیاد نخواهیم کرد شما را

فَلَنْ يُضِلَّ : پس گمراه نخواهد شد

فَلَنْ يَغْفِرَ : پس نخواهد آمرزید

فَلَيْسَ : پس نیست (فَ + لَيْسَ)

فَتَجِيئَاكَ : پس نجات دادیم تو را (فَ + تَجِيئَا + ك)

فَهَلْ : پس آیا؟ (فَ + هَلْ)

فُوَاد : دل، قلب

فَوْز : پیروزی

فَوْق : بالا

فَهُمْ : پس آنها (فَ + هُمْ)

فِي : در

کانت : بود (مؤنث)	قَدِير : اندازه گیر (از اسماء الهی بر وزن فعیل)
کانوا : بودند	قَدَّف : انداخت
کانوا يَعْلَمُونَ : میدانستند (ماضی استمراری)	قَرَح : پیشامد
کانوا يَعْمَلُونَ : عمل میکردند	قُرُون : نسلهها (جمع قَرْن)
کانوا يَفْتَرُونَ : افترا میزدند، از خود میساختند	قَرِيب : نزدیک (از اسماء الهی)
کانوا يَفْسُقُونَ : ناحق میکردند	قُرَيْش : نام طایفه‌ای در ایلام (سوره ۱۰۶ قران)
کانوا يَكْذِبُونَ : دروغ میگفتند	قَسَت : سخت شد (ق س و)
کانوا يَكْفُرُونَ : کفر میورزیدند	قِسَط : میانه روی
کَتَبَ : نوشت (فعل ماضی)	قَصَص : قصه‌ها، داستانها (سوره ۲۸ قران)
كُتِبَ : نوشته شد (فعل مجهول)	قَطِرَان : قیر و مواد نفتی
کَتَبْنَا : نوشتیم (فعل ماضی از ک ت ب)	قُل : بگو (فعل امر)
کثیر : بسیار (ک ث ر)	قُلْتُمْ : گفتید (فعل ماضی)
کَذَابٍ : مانند سلسله (کَ + ذَاب)	قُلُوبِهِمْ : قلبهایشان
کَذَاب : دروغگو (ک ذ ب بر وزن فَعَال)	قَلِيل : کم (ق ل ل بر وزن فعیل)
كَذَالِكَ : مانند آن (کَ + ذَالِك)	قَمَر : ماه (سوره ۵۴ قران)
كَذَّبَ : دروغ گفت (فعل ماضی)	قَوْل : گفته
كَذَّبَ : دروغ خواند، تکذیب کرد (باب تفعیل)	قولوا : بگوئید
كَذَّبُوا : دروغ گفتند	قَوِيّ : توانا (از اسماء الهی)
کرب : فاجعه، مصیبت	قِيلَ : گفته شد (ق و ل)
کرة : کراهت داشت، بیزار بود	« کاف »
کریم : سودبخش (از اسماء الهی)	کَاهِنُونَ : بیزاران، کراهت داران (ک ر ه بر وزن فاعل)
کَشَفْنَا : برطرف کردیم (فعل ماضی)	کاشِفَةٌ : برطرف کننده
کِفْل : سهم	کَافَّةً : همگی
کِفْلَيْنِ : دو سهم	کَالَّذِي : مانند کسی که (کَ + الَّذِي)
کفیل : سرپرست	كَانَ : بود (فعل ماضی از ک و ن)

« لام »

کَلَّ : هر، همه

کَلْب : سگ

لا : نه، نیست

کَلْبُهُمْ : سگشان (کَلْب + هُمْ)

لا أَشْهَدُ : گواهی نمی‌دهم

کَم : چقدر؟

لا أَقُولُ : نمی‌گویم

کَمَا : مانند آنچه (کَا + مَا)

لا تَأْسَ : افسوس نخور (فعل نهی)

کُن : باش (فعل امر از ک و ن)

لا تَأْكُلُوا : نخورید

کُنَّا : بودیم

لا تَتَّبِعُوا : تبدیل نکنید (فعل نهی از ب د ل در باب تَفَعَّل)

کُنْتُ : بودم (فعل ماضی از ک و ن)

لا تَتَّبِعُوا : پیروی نکنید

کُنْتُمْ : بودید

لا تَتَّخِذُوا : برنگیرید

کُنْتُمْ تَخْتَانُونَ : خیانت میکردید (خ و ن در باب إفتعال)

لا تَتَمَنَّوْا : تمنا نکنید

کُنْتُمْ تَدْرُسُونَ : درس میخواندید

لا تَجْزِي : جزا نمی‌شود، پاداش نمی‌یابد

کُنْتُمْ تَزْعُمُونَ : میپنداشتید

لا تَجْعَل : قرار نده

کُنْتُمْ تُشَاقِقُونَ : جدا میشدید

لا تَجْعَلُوا : قرار ندهید

کُنْتُمْ تَقُولُونَ : میگفتید (ماضی استمراری)

لا تَحْزَنُوا : اندوهگین نشوید (ح ز ن)

کُنْتُمْ تَكْتُمُونَ : کتمان میکردید، پنهان میکردید

لا تُحْزِنَا : رسوا نکن ما را

کُنْتُمْ تَكْذِبُونَ : گنج میاندوختید

لا تَدْرُونَ : نمی‌دانند (فعل مضارع منفی از د ر ی)

کُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ : ایمان میآوردید

لا تَرْتَدُوا : بازنگردید (فعل نهی از ر د د در باب إفتعال)

كَانَ : گنج

لا تَزُرْ : بار نمی‌کشد (و ز ر)

كَانُوا : گنجه (جمع گنز)

لا تُسَأَلْ : پرسیده نمی‌شوی

كَوْنٌ : بسیار (سوره ۱۰۸ قران)

لا تُسَأَلُونَ : پرسیده نمی‌شوید

كَوْكَبٌ : ستاره

لا تُسْفِكُونَ : نمی‌ریزید

كَوَاكِبٌ : ستارگان (جمع کوکب)

لا تُشْتَرُوا : نخرید

كَهْفٌ : غار (سوره ۱۸ قران)

لا تُشْطِطْ : پرت و پلا نگو

كَيْ : تا، اینکه

لا تُطْرَدْ : طرد نکن، دور نکن

كَيْفَ : چگونه

لا تُعْبُدْ : بندگی نکن (فعل نهی)

لا يُعْجِزُونَ : عاجز نمی کنند، ناتوان نمی کنند	لا تَعْبُدُوا : بندگی نکنید
لا يَعْلَمُونَ : نمی دانند	لا تَعْبُدُونَ : بندگی نمی کنید
لا يَعْلَمُهَا : نمی داند آن را	لا تَعْلَمُونَ : نمی دانید
لا يَفْقَهُونَ : نمی فهمند (فعل مضارع منفی از ف ق ه)	لا تُفْسِدُوا : فساد نکنید
لا يُفْلِحُ : رستگار نمی کند	لا تُقَاتِلُوهُمْ : مبارزه نکنید با آنها، نستیزید با آنها
لا يُقْبَلُ : قبول نمی شود	لا تَقْرَبُوا : نزدیک نشوید (فعل نهی)
لا يُكْذِبُونَكَ : تکذیب نمی کنند تو را	لا تَقْرَبُوهُمْ : نزدیک نشوید به آنها
لا يُكَلِّمُهُمْ : سخن نمی گوید با آنها	لا تَقُمْ : نایست
لا يَنْفَعُهُمْ : سود نمی دهد آنها را	لا تَقُولُوا : نگوئید
لا يُؤْخَذُ : گرفته نمی شود	لا تَكُونُوا : نباشید
لا يُؤْمِنُونَ : ایمان نمی آورند	لا تَلْهَيْبِهِمْ : سرگرم نمی کند آنها را (ل ه و)
لا يَهْتَدُونَ : هدایت نمی شوند	لا تَمْسُ : راه نرو (فعل نهی از م ش ی)
لائِمٌ : سرزنشگر (ل و م)	لا تَنْسُوا : فراموش نکنید
لاِعِيبٍ : بازیکنان (ل ع ب)	لا تُؤْتُوا : ندهید
لَبِئْتُمْ : درنگ کردید، مانند	لا تُفَرِّقُوا : فرق نمی گذاریم
لَحْمٌ : گوشت	لا يُبْصِرُونَ : بینا نمی شوند
لَسْتَ : نیستی	لا يُحِبُّ : دوست ندارد (ح ب ب)
لَسْتُ : نیستم	لا يَجِلُّ : حلال نمی شود
لَسْتُمْ : نیستید	لا يُخَفِّفُ : تخفیف داده نمی شود، کم نمی شود
لَسْتُمْ : نیستید (مؤنث)	لا يَرْجِعُونَ : باز نمی گردند
لَطِيفٌ : نادیدنی (از اسماء الهی)	لا يَرْجُونَ : امید ندارند (ر ج و)
لَعِبٌ : بازی	لا يُزَكِّيهِمْ : پاک نمی کند آنها را
لِعِبَادِنَا : برای بندگان مان (ل + عباد + نا)	لا يَسْتَوِي : مساوی نیست، یکسان نیست
لَعَلَّكُمْ : تا علت شود شما را، تا اینکه شما (ل + عَلَّ + كم)	لا يَسْمَعُ : نمی شنود
لَقُضِيَ : داوری شده بود (ماضی بعید)	لا يَشْعُرُونَ : احساس نمی کنند، در نمی یابند

لَمْ يُوْحَ : وحی نشده است
لَمْ يُهَاجِرُوا : هجرت نکرده‌اند
لَنْ أَجِدَ : نخواهم یافت (و ج د)
لَنْ تَتَّبِعُونَا : پیروی نخواهید کرد ما را
لَنْ تَجِدَ : خواهی یافت
لَنْ تَحْصُوهُ : نخواهید شمرد آن را، آمارگیری نخواهید کرد آن را
لَنْ نُشْرِكَ : شریک نخواهیم کرد
لَنْ يَبْعَثَ : مبعوث نخواهد کرد، برانگیخته نخواهد کرد
لَنْ يَخْلُقُوا : خلق نخواهند کرد، نخواهند ساخت
لَنْ يَدْخُلَ : داخل نخواهد شد
لَنْ يُغْنُوا : بی‌نیاز نخواهند کرد (غ ن ی)
لَنْ يَنَالَ : نائل نخواهد شد
لَنْ يَنْفَعَكُمْ : سود نخواهد داشت شما را
لَوَامَةٌ : سرزنشگر (ل و م بر وزن فعال)
لَوْنُهَا : رنگش (ل و ن + ها)
لَهُمْ : برای آنها (ل + هُم)
لَهُو : سرگرمی
لَيْسَ : نیست
لَيْسَتْ : نیست (مؤنث)
لَيْسُوا : نیستند
لَيْل : شب (سوره ۹۲ قران)
« مِيم »
مَا : آنچه، چه چیز، نیست
مَا اتَّخَذُوهُمْ : برنگرفتند آنها را
مَا اخْتَلَفَ : اختلاف نکرد

لَقُوا : ملاقات کردند، دیدار کردند (ل ق ی)
لَكُمْ : برای شما (ل + كُمْ)
لِلْكَافِرِينَ : برای کافران (لِ + الْكَافِرِينَ)
لِلْمُتَّقِينَ : برای پرهیزکاران (لِ + الْمُتَّقِينَ)
لِلَّهِ : برای خدا (لِ + اللَّهُ)
لِمَ : برای چه؟ (لِ + مَا)
لَمْ أَخْنَهُ : خیانت نکرده‌ام به او
لَمْ أَكُنْ : نبوده‌ام (لَمْ + مضارع مجزوم = ماضی نقلی منفی)
لَمْ تَمَسُّوهُنَّ : آمیزش نکرده‌اید با آنها
لَمْ تُنذِرْهُم : هشدار نداده‌ای آنها را
لَمْ نَقْضُصْهُمْ : قصه آنها را نگفته‌ایم
لَمْ يَأْتُوكَ : نیامده‌اند نزدت
لَمْ يُقَبَّلْ : قبول نشده است، پذیرفته نشده است
لَمْ يَجِدْ : نیافته است
لَمْ يَحْكَمْ : حکم نکرده است
لَمْ يُرِدْ : اراده نکرده است
لَمْ يُصَلُّوا : نماز نگزاده‌اند
لَمْ يَطْعَمَهُ : نچشیده است آن را
لَمْ يُفَرِّقُوا : فرق نگذاشته‌اند
لَمْ يَفْعَلُوا : انجام نداده‌اند
لَمْ يَكُنْ : نبوده است
لَمْ يَلْحَقُوا : ملحق نشده‌اند، نپیوسته‌اند
لَمْ يَمَسُّنِي : آمیزش نکرده است با من، درنیامیخته است مرا
لَمْ يَمَسُّهُمْ : درنیامیخته است آنها را
لَمْ يُؤْتْ : داده نشده است

ما یَوَدُّ : دوست ندارد	ما أَرْسَلْنَا : نفرستادیم، ارسال نکردیم
ماء : آب	ما جَاءَنَا : نیامد ما را
مَائِدَةٌ : خوراک آسمانی (سفره دانش، سوره ۵ قران)	ما جَعَلَ : قرار نداد
مَاتَ : مُرد	ما جَعَلْنَا : قرار ندادیم
ماتوا : مُردند	ما جَعَلَهُ : قرار نداد آن را
ماذا : چه چیز؟	ما حَرَّمَ : حرام نکرد
مَاعُون : کمک رسانی (سوره ۱۰۷ قران)	ما خَلَقْتَ : خلق نکردی
مَالِك : پادشاه (از اسماء الهی، م ل ک بر وزن فاعل)	ما ظَلَمُونَا : ستم نکردند بما
مُپْرِمُونَ : اصرار کنندگان (ب ر م)	ما ظَلَمَهُمْ : ستم نکرد به آنها
مُبَشِّرِينَ : بشارت دهندگان، مزده دهندگان	ما فَعَلُوهُ : انجام ندادند آن را
مُبْصِرَةٌ : آشکار، قابل دیدن (ب ص ر)	ما قَتَلُوهُ : نکشتند او را
مُبِين : روشن، آشکار	ما كَانَ : نبود
مَتَاع : کالا، برخورداری	ما كَانُوا : نبودند
مُتَشَابِهَات : شبیهها (چون شبیهاند امکان اشتباه هست)	ما كُنَّا : نبودیم
مُتَّقِينَ : پرهیزکاران (و ق ی)	ما كُنْتَ : نبودی
مَثَانِي : دوتایی	ما لَكَ : نیست برای تو
مِثْقَال : وزن، سنگینی (ث ق ل)	ما لَهُ : نیست برای او
مَثْنِي : دوتا	ما لَهُمْ : نیست برای آنها
مَجْنُون : دیوانه، جن زده	ما يَأْكُلُونَ : نمی‌خورند (فعل مضارع منفی)
مُجِيب : جواب دهنده (از اسماء الهی)	ما يَخْذَعُونَ : نیرنگ نمی‌زنند
مِحْرَاب : نیایشگاه شخصی (محل جنگ با بدیها)	ما يَشْعُرُونَ : احساس نمی‌کند، در نمی‌یابند
مُحْسِن : نیکوکار	ما يُضِلُّ : گمراه نمی‌کند
مُحْسِنِينَ : نیکوکاران (ح س ن)	ما يُضِلُّونَ : گمراه نمی‌کنند
مُحَمَّد : ستوده شده (سوره ۴۷ قران)	ما يَعِدُهُمْ : وعده نمی‌دهد آنها را
مُحِيط : دارای احاطه، دور تا دور (از اسماء الهی)	ما يَكْفُرُ : کفر نمی‌ورزد

مُطَفِّفِينَ: خاموش کنندگان (خاموش کنندگان نور الهی)	مَدَّد: مدد کرد (کمکی که سبب ادامه کار میشود)
مَعَ: با	مِدْرَارًا: قطره‌ای، قطره قطره
مَعَارِج: جایگاههای عُروج و بلا رفتن (سوره ۷۰ قرآن)	مُدَّكِر: نظام دهنده، مرتب کننده
مَعْرُوف: شناخته شده، پسند (ع ر ف بر وزن مفعول)	مَرَافِق: آرنج‌ها (ر ف ق)
مَعَكَ: با تو (مَعَ + كَ)	مَرْجُوًّا: مایه امیدواری (ر ج و)
مَعَكُمْ: با شما (مَعَ + كُمْ)	مُرْسَلَات: فرستاده شده‌ها (سوره ۷۷ قرآن)
مَعَكُمْا: با شما دو نفر (مَعَ + كُما)	مَرصُوص: سرب (رَصاص: سُرَب)
مَعَنَا: با ما (مَعَ + نا)	مَرَضِيًّا: مورد رضایت (ر ض و)
مَعَهُ: با او (مَعَ + ه، مذکر)	مِرْفَقًا: کمک و مساعدتی در کار (ر ف ق)
مَعَهَا: با او (مَعَ + ها، مؤنث)	مَرِيم: مادر عیسی (سوره ۱۹ قرآن با رمز کهیعص)
مَعَهُم: با آنها (مَعَ + هُمْ)	مَسْجُور: طوفانی (س ج ر بر وزن مفعول)
مَعِي: با من (مَعَ + ی)	مَسْجُونِينَ: زندانیان
مَغْضُوب: غضب شده (غ ض ب بر وزن مفعول)	مُسْرِف: اسرافکار (آنکه از نعمتها، درست استفاده نمی‌کند)
مَغْفِرَة: آمرزش (غ ف ر)	مُسْوَدًّا: سیاه شده (س و د)
مَغْلُوبَة: بسته شده، در غُل و زنجیر (غ ل ل)	مَشَاء: راه رونده (م ش ی بر وزن فعال)
مَفَاتِح: کلیدها	مَشْحُون: پُر شده
مُفْسِد: اخلاصگر (کسی که چیزی را از روال طبیعی میاندازد)	مَشُوا: راه رفتند (م ش ی)
مُفْلِحُونَ: رستگاران	مَشْهَد: محل گواهی
مُكَاء: داغ شدن	مَشِيك: راه رفتنت (مَشی + كَ)
مَلِك: پادشاه (از اسماء الهی)	مُصَدِّق: تصدیق کننده
مُلْك: پادشاهی (سوره ۶۷ قرآن)	مُصْلِح: آشتی دهنده
مَلَك: فرشته	مُصَلِّين: نماز گزاران (ص ل و)
مُلِيم: ملامت شده، سرزنش شده (ل و م)	مُصَوِّر: تصویرگر (از اسماء الهی)
مِمَّا: از آنچه (مِن + ما)	مَصِير: سرانجام
مُمْتَحَنَة: امتحان شده (سوره ۶۰ قرآن)	مَضَاعِع: بسترها

نَحْنُ : ما	مُمْتَرِينَ : شک کنندگان (م ر ی)
نَدَامَةٌ : پشیمانی	مِمن : از کسی، از آنکس (مین + من)
نَذِيرٌ : هشدار دهنده، بیم دهنده (ن ذ ر بر وزن فعیل)	مَن : چه کسی، کسی که، هر کس
نَزَلَ : فرود آمد، نازل شد (فعل ماضی)	مِن : از
نَزَّلَ : فرود آورد، نازل کرد (باب تفعیل)	مِنَّا : از ما (مین + نا)
نَزَّلْنَا : فرود آوردیم، نازل کردیم (باب تفعیل)	مُنْذِرِينَ : هشدار دهندگان، بیم دهندگان
نِسَاءٌ : زنان (سوره ۴ قران)	مُنْكَرٌ : ناشناس، ناپسند (ن ک ر)
نُسَبِّحُ : تسبیح میکنیم	مِنْكُمْ : از شما (مین + کم)
نُسْتَعِينُ : خواهان کمک هستیم (ع و ن در باب إستفعال)	مَنْ وَ سَلَوِي : خوراک بنی اسرائیل طی چهل سال خروج از مصر
نَسُوا : فراموش کردند	مِنْهَاجًا : راه و روشی
نَصْرٌ : یاری (سوره ۱۱۰ قران)	مَوْزُونَ : وزن شده (وزن بر وزن مفعول)
نَصِيبٌ : بهره	مَوْهِنٌ : سست کننده (و ه ن)
نَصْرُنَا : یاری ما	مُهْتَدِينَ : هدایت یافتگان
نَعْبُدُ : بندگی میکنیم (فعل مضارع از ع ب د)	مَهْزُومٌ : شکست خورده (ه ز م بر وزن مفعول)
نَفْسِهِ : خودش	مُهَيِّنٌ : خوار کننده (ه و ن)
نُقْضِلُ : جدا میکنیم، فصل بندی میکنیم	مِيزَانٌ : ترازو (وزن)
نُقْضِلُ : برتری میدهم	« نون »
نُقْذِفُ : میاندازیم	نَادِمِينَ : پشیمانان
نَقُولُ : میگوئیم	نَارٌ : آتش
نَقِيبٌ : سرکرده	نَاسٌ : مردم (سوره ۱۱۴ قران)
نَلْعَبُ : بازی میکنیم	نَافِلَةٌ : منبع خیر
نَمَلٌ : مورچه (سوره ۲۷ قران با رمز طس)	نَبَأٌ : خبر (سوره ۷۸ قران)
نَهَارٌ : روز	نَجْمٌ : ستاره (سوره ۵۳ قران)
نَهْرٌ : رودخانه، جویبار	نَحْشُرُهُمْ : جمع میکنیم آنها را
نُهَيْتُ : نهی شدم	نَحْلٌ : زنبور عسل (سوره ۱۶ قران)

« واو »

وَاحِدٌ : یکتا (از اسماء الهی)

وَاوَزَ : بارکش (وزر بر وزن فاعل)

وَاسِعٌ : گسترده، وسعت دهنده (از اسماء الهی)

وَاقِعَةٌ : رخداد، رویداد (سوره ۵۶ قران)

وَالِدَانٍ : والدین، پدر و مادر

وَجَّهْتُ : روی کردم

وَجْهِي : رویم

وَدُودٌ : دوستدار (از اسماء الهی)

وَرَقَةٌ : برگ

وَزْرٌ : بار

وِزْرَكَ : بارت (وزر + ك)

وَزِيرٌ : بارکش (وزر بر وزن فعیل)

وَصِيٌّ : وصیت کرد، سفارش کرد

وَقَاهُمْ : نگهداشت آنان را (وق ی)

وَقْرًا : سنگینی

وَقُودُهَا : سوخت آن، سوختش (وق د)

وَكِيلٌ : وکیل، نماینده (از اسماء الهی)

وَلَدٌ : فرزند

وَلِيٌّ : دوست، ولایتدار (از اسماء الهی)

وَهَّابٌ : عطا کننده (از اسماء الهی)

وَهْنٌ : سست شد

وَيْلٌ : وای

« هاء »

هَاجَرُوا : هجرت کردند (باب مفاعله)

هَادٍ : هدایتگر (ه د ی بر وزن فاعل)

هَارٌ : تالاب

هَدَانَا : هدایت کرد ما را

هُدًى : هدایت، راهنمایی

هُدًى : هدایتی

هَذَا : این (اشاره به مذکر)

هَذِهِ : این (اشاره به مؤنث)

هُزًى : بجنبان (فعل امر به مؤنث)

هَلْ : آیا؟

هُمٌ : آنها (مذکر)

هُمَا : آن دو

هَمَّازٌ : عیبجو (هم ز بر وزن فاعل)

هَمَزَاتٌ : عیبجویها

هُمَزَةٌ : عیبجوی (سوره ۱۰۴ قران)

هُنَّ : آنها (مؤنث)

هُوَ : او، آن (مذکر)

هُؤُلَاءِ : اینان، اینها

هِيَ : او، آن (مؤنث)

هَيِّنٌ : ناچیز (ه و ن)

« ياء »

يَابِسٌ : خشک

يَأْكُلُونَ : میخورند

يَبْخُلُونَ : خسیسی میکنند

يَبْعَثُهُمْ : برانگیخته میکند آنها را

یَتَاهِي : يتيمان	يَعْرِفُونَ : ميشناسند (ع ر ف)
يَتِيهُونَ : سرگردان ميباشند (فعل مضارع از ت ي ه)	يَعْرِفُونَهُ : ميشناسند او را
يُجَادِلُونَكَ : مجادله ميکنند با تو، جر و بحث ميکنند با تو	يَعِصِمُكُمْ : نگهداري ميکند شما را، حفاظت ميکند شما را
يُحِبُّ : دوست دارد (ح ب ب)	يَعْلَمُونَ : ميدانند (ع ل م)
يُحَرِّفُونَ : تحريف ميکنند	يُغْشَى : ميپوشاند (غ ش و)
يُحْيِيكُمْ : زنده ميکند شما را	يَغْفِرُ : مي آمرزد
يُخَادِعُونَ : نيرنگ ميزندند	يُفْسِدُونَ : فساد ميکنند
يَخَافُونَ : ميترسند	يُفْقَهُونَ : ميفهمند (ف ق ه)
يَخْطَفُ : مي ربويد	يَقْدِرُ : مياندازد
يُدَبِّرُ الْأَمْرَ : تدبير ميکند کار را، پيامد کار را تعيين ميکند	يَقْدِرُونَ : مياندازند (فعل مضارع)
يَدْرَأُ : دور ميکند (فعل مضارع از د ر أ)	يُقَدِّفُونَ : انداخته ميشوند (فعل مجهول)
يُدَبِّحُونَ : سر مي بُزند، از زندگي مي اندازند (ذ ب ح)	يَقْطِينُ : کدو
يُرْجَعُونَ : بازگردانده ميشوند	يَقُولُ : ميگويد
يَرْجُونَ : اميد دارند (ر ج و)	يُقِيمُونَ : برپا ميکنند (ق و م در باب إفعال)
يَرْزُقُكُمْ : روزي ميدهد شما را (فعل مضارع يَرْزُقُ + كُمْ)	يَكْبُرُونَ : گنج مياندوزند
يَزْرُونَ : بار ميکشند (و ز ر)	يَكُونُ : ميباشد (فعل مضارع از ک و ن)
يَسْأَلُونَكَ : ميپرسند از تو (فعل مضارع يَسْأَلُونَ + كَ)	يَلْعَبُونَ : بازي ميکنند
يَسْتَعْجِلُ : طلب عجله ميکند (ع ج ل در باب إستفعال)	يَلْهَثُ : پارس ميکند
يُسْقَى : آب داده ميشود، آبياري ميشود (س ق ي)	يُلْهِمُهُمْ : سرگرم ميکند آنها را (ل ه و)
يَسِيرُ : آسان (ي س ر بر وزن فعيل)	يُمَارُونَ : شک دارند (م ر ي)
يَشَاءُ : ميخواهد (ش ي أ)	يُمَدُّهُمْ : مدد ميکند آنها را
يُشَاقِقُ : جدا ميشود (باب مفاعله)	يُمْسِكُ : نگه ميدارد
يَشْتَرِي : ميخرد (فعل مضارع ش ر ي در باب إفعال)	يَمْشِي : راه ميرود (م ش ي)
يَصْدِفُونَ : در صدف ميشوند (فعل مضارع از ص د ف)	يَمْشُونَ : راه ميروند
يُضِلُّ : گمراه ميکند (ض ل ل)	يَمْنَعُونَ : جلوگيري ميکنند (فعل مضارع از م ن ع)

يُجِّبُكُمْ : نجات ميدهد شما را

يُنْفَعُ : دمیده ميشود

يُنْفِقُونَ : انفاق ميکنند، خرجي ميدهند

يَنْقُضُونَ : نقض ميکنند، ميشکنند

يَنْهَوْنَ : نهی ميکنند

يُوصِيكُمْ : وصيت ميکند شما را، سفارش ميکند شما را

يُوفِّ : وفا ميکند (و ف ی)

يُوقِنُونَ : يقين مياورند (ی ق ن)

يَوْمٌ : روز، دوره

يَوْمَئِذٍ : در آن روز، در آن هنگام

يُؤْمِنُونَ : ايمان مياورند (أ م ن)

يَهْدِي : هدايت ميکند، راهنمايي ميکند

يُهْلِكُونَ : هلاک ميکنند